

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра суспільних дисциплін

07-03-335М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять та самостійного вивчення

навчальної дисципліни
«**ЕТНОПЕДАГОГІКА**»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня усіх освітньо-професійних програм спеціальностей
НУВГП денної та заочної форм навчання

Схвалено науково-
методичною радою НУВГП
Протокол № 7
від 22.12.2021 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Етнопедагогіка» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Сокаль В. А. – Рівне : НУВГП, 2021. – 38 с.

Укладач: Сокаль В. А., к.пед.н., доцент кафедри суспільних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Олексін Ю. П., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін.

Вчений секретар науково-методичної ради Костюкова Т. А.

© Сокаль В. А., 2021

© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

Передмова

1. Методичні поради для роботи над дисципліною.....	6
2. Програма навчальної дисципліни.....	7
3. Структура навчальної дисципліни.....	8
4. Теми семінарських занять.....	10
5. Плани семінарських занять.....	10
6. Завдання для самостійної роботи.....	32
6.1 Самостійна робота	33
6.2 Індивідуальна робота.	33
7. Методи навчання	34
8. Методи контролю	35
9. Розподіл балів	36
10. Шкала оцінювання.....	36
11. Методичне забезпечення	36
12. Рекомендована література.....	37
13. Інформаційні ресурси.....	38

Передмова

Вивчення дисципліни «Етнопедагогіка» передбачає підготовку національної еліти, яка здатна оволодіти освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації і демократизації вищої освіти, забезпечує всебічний розвиток особистості викладача і студента ЗВО.

Для успішного здійснення професійної педагогічної діяльності необхідними є знання з психології етносу, народної дидактики та педагогічної деонтології, володіння професійними та психолого-педагогічними компетенціями.

Метою вивчення навчальної дисципліни розкрити закономірності розвитку етнопедагогіки, засвоїти основні поняття української етнопедагогіки, проаналізувати походження та становлення українського етносу, особливості процесу формування і відродження дисципліни в умовах незалежності України. Підкреслити роль курсу в науковій та професійній підготовці студентів відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розроблення на цій основі підходів щодо удосконалення психолого-педагогічної підготовки студентів

Навчальна програма дисципліни «Етнопедагогіка» викладається для здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітнім рівнем бакалавр.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:
визначення етапів розвитку етнопсихології та етнопедагогіки;

аналіз процесів формування національного менталітету українців;

самостійна діяльності з питань дослідження розвитку української етнопсихології та етнопедагогіки;

підвищення рівня власної морально-етичної культури;

розкриття ролі народної педагогіки у розвитку національної системи освіти;

визначення перспектив розвитку етнопсихології та

етнопедagogіки в демократичному суспільстві, як педагогіки національного розвитку;

розкрити роль народної педагогіки в подальшому розвитку наукової педагогічної теорії і практики, що є надійним орієнтиром у створенні виховної системи, адекватної потребам українського державотворення й формування високоосвічених, духовно багатих і морально-стійких особистостей, гідних громадян демократичної європейської держави

використання народного виховного досвіду для підвищення рівня духовності, відродження народних традицій у системі виховання.

Згідно з вимогами державних стандартів щодо вищої освіти, студент, вивчаючи дисципліну «Етнопсихологія та етнопедagogіка», повинен **знати**:

основний зміст етнопсихології та етнопедagogіки;
сутність і закономірності етнопедagogіки;
особливості українського народного виховання;
основні принципи, засоби і методи народного виховання;
складові народної педагогіки,
становлення системи української національної освіти.

уміти:

визначати основні категоріями етнопсихології та етнопедagogіки, застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;

аналізувати політику Української держави щодо розвитку освіти в історичні й ретроспективі та в національному аспекті.

виокремлювати принципи національної освіти, завдання навчальних закладів;

добирати приклади психолого-педагогічних ситуацій з національного виховання, що зорієнтовані на формування гуманістичних почуттів особистості.

1. Методичні поради для роботи над дисципліною

Зміст дисципліни реалізується опануванням трьох блоків: теоретичного, практичного та блоку самостійної роботи.

Напрямами самостійної роботи з вивчення курсу є: вивчення окремих тем та питань, підготовка фіксованих виступів, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань.

Для розуміння студентами змісту курсу, системи семінарських занять та самостійного вивчення, форми підсумкового контролю вказівки містять програму навчальної дисципліни, теми і плани семінарських занять, теми самостійної роботи та вимоги до звіту про її виконання, індивідуальні завдання, критерії оцінювання, питання до підсумкового контролю, рекомендовану (базову, допоміжну) літературу, інформаційні ресурси.

Для успішної підготовки до семінарського заняття розділ «Плани семінарських занять» містить тему, вид семінарського заняття, методи, які будуть застосовуватись в процесі проведення семінару, мотивацію навчання, мету, актуалізацію опорних знань, план, основні поняття, зміст узагальнення вивченого, завдання для підготовки до семінарського заняття, контрольні запитання до теми та літературу з вказівкою сторінок вивчення відповідної теми.

З метою актуалізації опорних знань, узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів студентам пропонується опрацювання конспекту лекції, рекомендованої літератури та контрольні запитання для самоперевірки.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Етнопедагогіка як наука. Історія розвитку української етнопедагогіки. Витоки української народної педагогіки. Виховний ідеал українського народу. Складові виховання в українській етнопедагогіці. Ідеї народного виховання у творчості українських письменників. Напрямки народного виховання.

Тема 2. Вплив етнічних аспектів на аспекти формування особистості. Поняття та етапи становлення етнічної ідентичності. Вплив соціального контексту на формування етнічної ідентичності. Стратегії підтримання етнічної ідентичності. Проблема зміни етнічної ідентичності. Модель двох вимірів етнічної ідентичності. Архетипність. Ментальність. Національний характер. Етнічна свідомість.

Тема 3. Адаптація до нового культурного середовища. Адаптація, аккультурація і пристосування. Значення міжкультурної адаптації. Культурний шок і етапи міжкультурної адаптації. Чинники адаптації до нового культурного середовища. Наслідки міжкультурної взаємодії для індивіда та груп.

Тема 4. Родинна педагогіка. Розвиток і формування української сім'ї. Традиції сімейного виховання. Родина і родовід. Роль батьків у виховання дітей. Традиційні погляди українського народу на виховання молоді. Вплив національного менталітету на виховання особистості. Педагогічна деонтологія. Моральне виховання дітей у сім'ї. Формування педагогічної культури батьків.

Змістовий модуль 2

Тема 5. Українська козацька педагогіка. Основні

етапи розвитку українського козацтва. Козацький характер і вольова сфера. Виховання у молоді фізичної і психологічної культури козаків. Виховання у молоді козацьких чеснот, сили і духу. Педагогіка народного календаря. Народні ігри. Символи України. Країнознавство.

Тема 6. Український фольклор. Малі жанри українського фольклору. Колісанки і забавлянки. Види українських казок. Українські обрядові пісня. Народні свята, традиції і обряди. Українські народні ігри. Особливості святкування сезонних свят. Різдвяні свята. Великдень. Залучення молоді до сезонних робіт.

Тема 7. Народні промисли і ремесла. Писанкарство. Вишивка. Бондарство. Плетіння. Бджолярство. Національне мистецтво та театр. Народна метеорологія. Народна медицина і лікарські рослини.

Тема 8. Побут населення України. Українська національна іграшка. Національний одяг українців. Українська хата та обійстя. Традиційні обереги в українській родині. Символи України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Ус бог о	л	с	сп	Ус бог о	л	с	сп
Змістовий модуль 1.								
Тема 1 Етнопедагогіка як наука	15	2	2	11	15	2	-	13
Тема 2. Вплив етнічних аспектів на	15	2	2	11	15		2	13

аспекти формування особистості.								
Тема 3. Адаптація до нового культурного середовища.	15	2	4	9	15			15
Тема 4. Родинна педагогіка. Особливості сімейного виховання	15	4	2	6	15		2	13
Усього	60	10	10	40	60	2	4	54
Змістовий модуль 2								
Тема 5 Козацька педагогіка.	15	2	2	11	15			10
Тема 6 Український фольклор.	15	2	4	9	15		2	8
Тема 7 Народні промисли і ремесла.	15	4	2	9	15		2	10
Тема 8 Побут населення України.	15	2	2	11	15			10
Усього	60	10	10	40	60		4	56
Разом	120	20	20	80	120	2	8	110

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Етнопедагогіка як наука	2/2
2	Вплив етнічних аспектів на аспекти формування особистості.	2/2
3	Етнокультурна адаптація	2
4	Адаптація до нового культурного середовища	2
5	Родинна педагогіка.	2/2
6	Козацька педагогіка	2
7	Український фольклор	4/2
8	Народні промисли і ремесла	2/2
9	Побут населення України	2
	Всього	20/8

5. Плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема: Етнопедагогіка як наука.

Вид заняття: семінар - розгорнута бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: ознайомити студентів із особливостями етнопедагогіки як науки. Відповідно до мети студенти повинні :

знати особливості етнопедагогічних процесів в навчально-пізнавальній діяльності та емоційно-вольовій

сфері студента

вміти використовувати знання для підвищення успішності, організації самостійної роботи та розвитку емоційно-вольової сфери особистості

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Етнопсихологія як наука»

План

1. Поняття етносу.
2. Сучасне розуміння сучасної етнопедagogіки.
3. Історія розвитку етнопедagogіки.
4. Функції етнопедagogіки.
5. Основні напрямки етнопедagogіки досліджень.

Основні поняття: етнопсихологія,

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань,

Література

1. Балагутрак М. Генеза етнопсихології в Україні XIX століття: історико-етнологічний аспект. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2007. 224 с.
2. Павленко В. М., Таглін С. О. Етнопсихологія. К., 1999.
3. Українська етнопсихологія: історія, розвиток, персоналії : монографія / Н. М. Семенів; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Ліга-Прес, 2013. 199 с. Бібліогр.: С. 179–198.
4. Савченко О. В., Співак Л. М. Етнопсихологія. Київ : Каравелла, 2011. 263 с.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу.

Завдання для самостійної роботи

1. Дати визначення етнопедagogіки

2. Визначити зовнішні та внутрішні соціальні фактори впливу на формування української нації.
3. Обґрунтувати сутність понять «етнос», «нація».
4. Дати характеристику етнічних рис українців.
5. Проаналізувати виникнення і розвиток української етнопсихології.
6. Визначити роль українська етнопедагогіки як галузі соціально- педагогічних знань та її значення для теорії і практики виховання дітей і молоді в Україні.

Завдання для індивідуальної роботи.

1. Розробити презентацію «Особливості української етнопсихології».
2. Виписати 2-3 приклади, що засвідчують педагогічну мудрість українського народу щодо майбутнього молоді людини.
3. Виписати українські прислів'я і приказки присвячені проблемам навчання, виховання і розвитку дітей.

Тематика рекомендованих рефератів: «Етнопсихологія як наука», «Етнос і нація», «Ідеали народного виховання».

ІІ. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати матеріал та підготувати виступи .

Семінарське заняття № 2

Тема: Вплив етнічних аспектів на аспекти формування особистості. .

Вид заняття: семінар - розгорнута бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: ознайомити студентів із особливостями становлення етнічною ідентичності. Відповідно до мети студенти повинні :

знати особливості етнічної ідентичності особистості, стратегії підтримання етнічної ідентичності;

вміти використовувати знання для підвищення успішності, організації самостійної роботи та розвитку емоційно-вольової сфери особистості

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Етнопсихологічні аспекти особистості».

План

1. Поняття та етапи становлення етнічної ідентичності.
2. Вплив соціального контексту на формування етнічної ідентичності.
3. Стратегії підтримання етнічної ідентичності.
4. Проблема зміни етнічної ідентичності.
5. Модель двох вимірів етнічної ідентичності.
6. Архетипність.
7. Ментальність.
8. Національний характер.
9. Етнічна свідомість.

Основні поняття: етнопсихологія, етнічна ідентичність, ментальність, архетипи, національний характер, етнічна свідомість.

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань.

Література

1. Балагутрак М. Генеза етнопсихології в Україні XIX століття: історико-етнологічний аспект. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2007. 224 с.
2. Павленко В. М., Таглін С. О. Етнопсихологія. К., 1999.
3. Українська етнопсихологія: історія, розвиток, персоналії : монографія / Н. М. Семенів; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Ліга-Прес, 2013. 199 с. Бібліогр.: С. 179–198.
4. Савченко О. В., Співак Л. М. Етнопсихологія. Київ :

Каравелла, 2011. 263 с.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу.

Завдання для самостійної роботи

1. Дати визначення етнічній ідентичності
2. Визначити зовнішні та внутрішні соціальні фактори впливу на формування етнічної ідентичності.
3. Обґрунтувати стратегії підтримання етнічної ідентичності.
4. Визначити проблеми підтримання етнічної ідентичності.
5. Дати характеристику архетипності.
6. Проаналізувати виникнення і розвиток ментальності.
7. Визначити поняття національний характер та етнічна свідомість.

Завдання для індивідуальної роботи.

Розробити презентацію «Особливості національного менталітету українців».

Виписати 2-3 приклади, що засвідчують проблеми етнічної ідентичності.

Проаналізувати та порівняти поняття архетипність та ментальність.

Визначити особливості національного характеру європейських народів.

Тематика рекомендованих рефератів: «Етнічна ідентичність», «Архетипи у етнопсихології». «Проблеми зміни етнічної ідентичності».

II. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати матеріал та підготувати виступ

Семінарське заняття № 3

Тема: Етнокультурна варіативність соціалізації.

Вид заняття: семінар - розгорнута бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: ознайомити студентів із особливостями етнокультури. Відповідно до мети студенти повинні :

знати особливості етнокультури, національну специфіку мовленнєвого спілкування;

вміти використовувати знання для підвищення успішності, організації самостійної роботи та розвитку емоційно-вольової сфери особистості

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Етнокультура варіативність соціалізації»

План

1. Соціалізація, інкультурація, культурна трансмісія.
2. Порівняльно-культурне вивчення соціалізації.
3. Етнографія дитинства.
4. Методи дослідження соціалізації.
5. Перехід до світу дорослих.
6. Національна специфіка мовленнєвого спілкування як об'єкт наукового дослідження.
7. Класифікація національно-культурних чинників спілкування.

Основні поняття: етнографія, етнокультура, соціалізація, чинники національно культурного спілкування.

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань,

Література

1. Балагутрак М. Генеза етнопсихології в Україні XIX століття: історико-етнологічний аспект. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2007. 224 с.
2. Павленко В. М., Таглін С. О. Етнопсихологія. К., 1999.
3. Українська етнопсихологія: історія, розвиток, персоналії : монографія / Н. М. Семенів; Львів. держ. ун-т

внутр. справ. Львів : Ліга-Прес, 2013. 199 с. Бібліогр.:
С. 179–198.

4. Савченко О. В., Співак Л. М. Етнопсихологія. Київ :
Каравелла, 2011. 263 с.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання
вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати
конспект та рекомендовану літературу.

Завдання для самостійної роботи

1. Дати визначення поняттям соціалізація, інкультурація,
культурна трансмісія.
2. Визначити зовнішні та внутрішні соціальні фактори
впливу на формування української нації.
3. Обґрунтувати сутність понять «етнографія».
4. Дати характеристику національній специфіці
мовленнєвого спілкування.
5. Проаналізувати методи дослідження соціалізації.
6. Обґрунтувати класифікацію національно-культурних
чинників спілкування.

Завдання для індивідуальної роботи.

1. Розробити презентацію «Особливості української
етнічної культури».
2. Визначити суть поняття “етнографія дитинства”
3. Виписати українські прислів'я і приказки присвячені
проблемам мови і мовлення.

Тематика рекомендованих рефератів: «Соціалізація
особистості», «Етнокультура та етнографія». «Національні
чинники спілкування» “Психолінгвістика”

II. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювати
рекомендовану літературу, законспектувати матеріал та підготувати
виступ

Семінарське заняття № 4

**Тема: Адаптація до нового культурного
середовища.**

Вид заняття: семінар - розгорнута бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: ознайомити студентів із особливостями адаптації особистості до нового культурного середовища. Відповідно до мети студенти повинні :

знати особливості адаптаційних культурних процесів, етапи та наслідки міжкультурної адаптації

вміти використовувати знання для підвищення успішності, організації самостійної роботи та розвитку емоційно-вольової сфери особистості

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Адаптація до нового культурного середовища»

План

1. Адаптація, аккультурація і пристосування.
2. Значення міжкультурної адаптації.
3. Культурний шок і етапи міжкультурної адаптації.
4. Чинники адаптації до нового культурного середовища.
5. Наслідки міжкультурної взаємодії для індивіда та груп.

Основні поняття: міжкультурна адаптація, аккультурація, культурний шок, міжкультурна взаємодія.

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань,

Література

1. Балагутрак М. Генеза етнопсихології в Україні XIX століття: історико-етнологічний аспект. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2007. 224 с.
2. Павленко В. М., Таглін С. О. Етнопсихологія. К., 1999.
3. Українська етнопсихологія: історія, розвиток,

персоналії : монографія / Н. М. Семенів; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Ліга-Прес, 2013. 199 с. Бібліогр.: С. 179–198.

4. Савченко О. В., Співак Л. М. Етнопсихологія. Київ : Каравелла, 2011. 263 с.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу.

Завдання для самостійної роботи

1. Дати визначення адаптації, аккультурації і пристосуванню
2. Обґрунтувати значення міжкультурної адаптації.
3. Проаналізувати поняття культурний шок.
4. Схарактеризувати етапи міжкультурної адаптації.
5. Визначити чинники адаптації до нового культурного середовища.

Завдання для індивідуальної роботи.

1. Розробити презентацію «Міжкультурна адаптація».
2. Виписати 2-3 приклади, що засвідчують процес міжкультурної адаптації
3. Розробити програму міжкультурної адаптації біженців.

Тематика рекомендованих рефератів: «Міжкультурна адаптація як чинник формування громадянського суспільства», «Культурний шок і культурна адаптація». «Чинники адаптації до нового культурного середовища».

II. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати матеріал та підготувати виступ

Семінарське заняття № 5

Тема. Родинна педагогіка.

Вид заняття: семінар-бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: ознайомити студентів із основними елементами родинної педагогіки. Відповідно до мети студенти повинні:

знати особливості і традиції родинного виховання;
вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності.

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Родинна педагогіка».

Основні поняття: українська сім'я, родинна педагогіка, родина, родовід, національний менталітет, педагогічна деонтологія, моральне виховання.

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань,

План

1. Розвиток і формування української сім'ї.
2. Традиції сімейного виховання.
3. Родина і родовід.
4. Українське дитинознавство.
5. Вікова народна періодизація
6. Роль батьків у вихованні дітей.
7. Традиційні погляди українського народу на виховання молоді.
8. Вплив національного менталітету на виховання особистості.
9. Педагогічна деонтологія.
10. Моральне виховання дітей у сім'ї.
11. Формування педагогічної культури батьків.
12. Родинна обрядовість.

Література

1. Булашев В. К. Весільні звичаї та обряди на Україні. К., 1999.
2. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. / К. : Знання, 2006. 324 с. URL:
<https://www.google.com.ua/search?source=hp&q=Кузьмінський>

2. Лозко Г. Українське народознавство. Видання п'яте, доповнене та перероблене / Гриф МОН України. Тернопіль : Мандрівець. 2014.

3. Мала енциклопедія етнодержавознавства. Національна академія наук України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Під редакцією академіка УАПН Ю. І. Римаренка. К. : Генеза Довіра, 1996. URL: <http://www.twirpx.com/file/2122159/>

4. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедagogіка : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. 176 с. URL: <http://krempeddoshk.at.ua/load/dodatkova>

5. Омельяненко В. Л., Кузьминський А. І. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. К. : Знання, 2008. — 415 с. URL: http://libfree.com/122317819-pedagogikateoriya_i_metodika_vihovannya

Завдання для підготовки до семінарського заняття

І. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу.

Завдання до самостійної роботи

1. Проаналізувати історію виникнення української родини.
2. Дати визначення української сім'ї, роду і родинному соціальному вихованню.
3. Дати поняття про народне дитинознавство.
4. Проаналізувати періодизація життя дитини.
5. Визначити форми і методи родинного виховання дитини різного віку.
6. Визначити особливості національного менталітету українців у вихованні дітей.
- 7.
8. Охарактеризувати роль матері і батька як першовихователів.
9. Визначити соціально-педагогічні аспекти народних поглядів на шлюб і сім'ю.

10. Визначити яке значення має моральна підготовка молоді до подружнього життя.

11. Дати визначення та характеристику педагогічній і народній деонтології.

12. Проаналізувати етапи підготовки батьків до соціальної реалізації функції збереження і передачі дітям традиційного досвіду сімейних стосунків.

13. Визначити особливості весільної обрядовості..

14. Охарактеризувати народна обрядовість пов'язана з народженням дитини.

15. Назвати та дати характеристику обрядам пов'язаним з будівництвом дому та новосіллям.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Підготувати тренінг «Моральні цінності української сім'ї»

Реферати: «Родинна педагогіка», «Цінності родинного виховання», «Педагогічна деонтологія», «Роль батька і матері у родинному вихованні».

II. Відповідно до плану семінарського заняття опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Семінарське заняття № 6

Тема: Українська козацька педагогіка.

Вид заняття: семінар-бесіда.

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: ознайомити студентів із особливостями козацької педагогіки. Відповідно до мети студенти повинні:

знати особливості козацької педагогіки, педагогіку народного календаря, символи України;

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Навчальний заклад як організатор території успіху»

План

1. Основні етапи розвитку українського козацтва.
2. Козацький характер і вольова сфера.
3. Виховання у молоді фізичної і психологічної культури козаків.
4. Виховання у молоді козацьких чеснот, сили і духу.
5. Педагогіка народного календаря.
6. Символи України.
7. Країнознавство.

Основні поняття: козацтво, воля, характер, козаки-характерники, козацька педагогіка.

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психологічними тестами.

Література

1. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка родинного виховання: навч. посіб. К. : Знання, 2006. 24 с. URL: <https://www.google.com.ua/search?source=hp&q=Кузьмінський>
2. Лозко Г. Українське народознавство. Видання п'яте, доповнене та перероблене / Гриф МОН України. Тернопіль : Мандрівець, 2014.
3. Мала енциклопедія етнодержавознавства. Національна академія наук України. Інститут держави і права ім. В. М. Корещького. Під редакцією академіка УАПН Ю. І. Римаренка. К. : Генеза Довіра, 1996. URL: <http://www.twirpx.com/file/2122159/>
4. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедагогіка : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. 176 с. URL: <http://krempepdoshk.at.ua/load/dodatkovya>
5. Омеляненко В. Л., Кузьмінський А. І. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. К. : Знання, 2008. 415 с. URL: http://libfree.com/122317819-pedagogikateoriya_i_metodika_vihovannya

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу.

Завдання для самостійної роботи.

1. Дати визначення козацькій педагогіці.
2. Охарактеризувати етапи розвитку козацької педагогіки.
3. Визначити поняття «кодекс козацької честі».
4. Визначити вплив козацької педагогіки на формування у молоді чеснот та сили духу.
5. Назвати особливості життєдіяльності козаків-характерників.
6. Охарактеризувати народний календар як приклад соціально-виховної духовної національної культури.
7. Визначити різновиди календарів і їх значення.
8. Дати характеристику місячному календарю.
9. Охарактеризувати тиждень як найдавнішу календарну одиницю.
10. Дати характеристику символам України.
11. Дати характеристику етнічним регіонам України.

Завдання для індивідуальної роботи.

1. Підготувати презентацію «Народний календар».
2. Скласти порівняльну характеристику козацькій педагогіці та спартанській системі виховання.
3. Підготувати народну гру.
4. Виготовити народний оберіг.

Реферати: «Козацька педагогіка», «Козаки-характерники», «Педагогіка народного календаря», «Особливості місячного і сонячного календарів».

II. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Семінарське заняття № 7-8

Тема. Український фольклор.

Вид заняття: семінар - практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження,

самостійна робота

Мета: ознайомити студентів і з особливостями народного фольклору. Відповідно до мети студенти повинні:

знати: особливості народного фольклору, різні жанри українського фольклору;

вміти: застосовувати отримані знання в професійній діяльності.

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Український фольклор».

План

1. Малі жанри українського фольклору.
2. Колісанки і забавлянки.
3. Види українських казок.
4. Українські обрядові пісня.
5. Народні свята, традиції і обряди.
6. Національне мистецтво і театр.
7. Українські народні ігри.
8. Особливості святкування сезонних свят.
9. Різдвяні свята.
10. Великдень.
11. Залучення молоді до сезонних робіт

Основні поняття: фольклор, малі жанри українського фольклору, колісанки, забавлянки, казки, обрядові пісня, народні ігри, Різдво, Великдень.

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з тестами, тестовий контроль знань

Література:

1. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 324 с.
URL:

<https://www.google.com.ua/search?source=hp&q=Кузьмінський>

2. Лозко Г. Українське народознавство. Видання п'яте, доповнене та перероблене / Гриф МОН України. Тернопіль : Мандрівець, 2014.

3. Мала енциклопедія етнодержавознавства. Національна академія наук України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Під редакцією академіка УАПН Ю. І. Римаренка. К. : Генеза Довіра, 1996. URL: <http://www.twirpx.com/file/2122159/>

4. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедагогіка : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. 176 с. URL: <http://krempeddoshk.at.ua/load/dodatkovya>

5. Омельяненко В. Л., Кузьминський А. І. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. К. : Знання, 2008. 415 с. URL: http://libfree.com/122317819-pedagogikateoriya_i_metodika_vihovannya

6. Український фольклор. К., 1962.

7. Українські народні пісні: календарно обрядова поезія. К., 1963.

8. Українські народні свята та звичаї. К. : Знання, 1993.

9. Українські народні прислів'я та приказки. К. : Либідь, 1991.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

І. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу.

Завдання для самостійної роботи.

1. Дати визначення українському фольклору.
2. Дати загальну характеристику малим фольклорним жанрам.
3. Дати визначення та охарактеризувати колісанки і забавлянки.
4. Проаналізувати види українських народних казок.
5. Дати характеристику українським обрядовим пісням.
6. Назвати народні свята.
7. Визначити особливості української обрядовості.
8. Визначити особливості національного мистецтва та театру.

9. Проаналізувати різні види українських народних ігор.
10. Визначити особливості святкування сезонних свят.
11. Назвати особливості Різдвяних святкувань українців.
12. Назвати особливості Великодніх святкувань та традиції українців.
13. Визначити особливості українських писанок і крашанок.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Записати по 2-3 приклади малих фольклорних жанрів (колисанки, забавлянки) місцевості де Ви проживаєте.
2. Визначити специфіку малих фольклорних жанрів різних регіонів України.
3. Скласти сценарій української народної казки на новий лад.
4. Підготувати українську обрядову пісню.
5. Підготувати і провести українську народну гру.

Реферати: «Український фольклор», «Особливості української народної казки», «Різдвяні свята в Україні», «Великдень», «Українські народні ігри».

II. Опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Семінарське заняття № 9

Тема: Народні промисли і ремесла України.

Вид заняття: семінар-розгорнута бесіда.

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: ознайомити студентів із ремеслами різних регіонів України. Відповідно до мети студенти повинні:

знати: народні ремесла, визначати специфіку писанкарства, української народної вишивки та народного одягу.

вміти застосовувати набуті знання на практиці.

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Народні промисли і ремесла України».

План

1. Загальна характеристика народних ремесел.
3. Писанкарство.
4. Вишивка.
5. Бондарство.
6. Плетіння.
7. Бджілярство.
8. Народна метеорологія.

Народна медицина і лікарські рослини.

Основні поняття: писанкарство, бджолярство, бондарство, плетіння, вишивка, національний одяг, національний театр, народна метеорологія, народна медицина.

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психологічними тестами, діагностика знань

Література:

1. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 324 с.
URL: <https://www.google.com.ua/search?source=hp&q=Кузьмінський>
2. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: у 2 х книгах. К. : Обереги, 1994. 528 с.
3. Кислашко О. Кислашко Я. Православні свята та народні звичаї. К. : Гамота, 2003. 150 с.
4. Лозко Г. Українське народознавство. Видання п'яте, доповнене та перероблене / Гриф МОН України.. Тернопіль : Мандрівець, 2014.
5. Мала енциклопедія етнодержавознавства. Національна академія наук України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Під редакцією академіка УАПН Ю. І. Римаренка. К. : Генеза Довіра, 1996. URL: <http://www.twirpx.com/file/2122159/>
6. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедагогіка : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. 176 с.
URL: <http://krempepdoshk.at.ua/load/dodatkova>

7. Омельяненко В. Л., Кузьминський А. І. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. К. : Знання, 2008. 415 с. URL: http://libfree.com/122317819-pedagogikateoriya_i_metodika_vihovannya

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначити особливості народних ремесел України.
2. Дати визначення та охарактеризувати українське писанкарство
3. Дати визначення та охарактеризувати українське бджолярство.
4. Дати визначення та охарактеризувати українське бондарство.
5. Охарактеризувати плетіння як народне ремесло
6. Визначити особливості української вишивки.
7. Назвати основні види швів в українській вишивці
8. Визначити особливості використання рушника у різних обрядах.
9. Визначити особливості народної метеорології.
10. Дати визначення українській народній медицині
11. Проаналізувати засоби народної медицини.
12. Назвати лікарські рослини та визначити при яких хворобах їх застосовують.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Підготувати презентації «Народні ремесла», «Український національний одяг», «Вишивка в українській обрядовості».
2. Підготуватися до проведення майстер-класу з виготовлення писанок.
3. Підготувати і провести майстер-клас з одного виду народного ремесла

4. Записати рецепти народної медицини Вашої місцевості.

5. Записати народні прикмети щодо визначення погоди та прогнозів на урожай.

II. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Тематика рефератів: «Народні ремесла», «Український національний рушник», «Вишивка в українській обрядовості», «Писанкарство», «Бджолярство», «Бондарство», «Народна метеорологія», «Особливості народної медицини», «Лікарські рослини».

Семінарське заняття № 10

Тема: Побут населення України.

Вид заняття: семінар-практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, педагогічне дослідження, самостійна робота

Мета: ознайомити студентів із побутом української родини, народними оберегами і символами. Відповідно до мети студенти повинні:

знати традиції та звичаї побуту української родини, обереги та символи України;

вміти використовувати набуті знання на практиці.

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Побут населення України».

План

1. Українська національна іграшка.
2. Національний одяг українців.
3. Українська хата та обійстя.
4. Українська національна кухня.
5. Традиційні обереги в українській родині.
6. Символи України.

Узагальнення вивченого: діагностика знань (тестовий контроль),

Ключові слова: українська національна іграшка, національний одяг., українська хата, обереги, символи України.

Література:

1. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 324 с.
URL:

<https://www.google.com.ua/search?source=hp&q=Кузьмінський>

2. Кислашко О., Кислашко Я. Православні свята та народні звичаї. К. : Гамота, 2003. 150 с.

3. Лозко Г. Українське народознавство. Видання п'яте, доповнене та перероблене / Гриф МОН України. Тернопіль : Мандрівець. 2014.

4. Мала енциклопедія етнодержавознавства. Національна академія наук України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Під редакцією академіка УАПН Ю. І. Римаренка. К. : Генеза Довіра, 1996. URL:
<http://www.twirpx.com/file/2122159/>

5. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедагогіка : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. 176 с.
URL: <http://krempeddoshk.at.ua/load/dodatkova>

6. Омеляненко В. Л., Кузьмінський А. І. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. К. : Знання, 2008. 415 с. URL: http://libfree.com/122317819-pedagogikateoriya_i_metodika_vihovannya

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначити особливості української народної іграшки.
2. Визначити особливості українського національного одягу.
3. Охарактеризувати український народний одяг жінок.
4. Охарактеризувати народний одяг чоловіків.
5. Дати характеристику українському обійстю.

6. Визначити характерні особливості української хати.
7. Дати характеристику народним оберегам української родини.
8. Назвати та охарактеризувати символи-рослини України.
9. Назвати і охарактеризувати символи-птахи і тварини України.
10. Визначити особливості української національної кухні.
11. Дати характеристику традиційним стравам українців.
12. Дати характеристику і обрядовим стравам українців.
13. Визначити значення хліба у українській обрядовості.

II. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Підготувати презентації за вибором: «Народна іграшка», «Лялька-мотанка», «Національний одяг українців», «українська хата і побут», «Народні обереги», «Символи України», «Українська національна кухня», «Хліб в українській родині».
 2. Підготуватися до проведення майстер-класу з виготовлення ляльки-мотанки, ляльки-зерновушки, та ляльки-зільнички.
 3. Виписати 2-3 рецепти приготування українських національних страв.
 4. Провести майстер-клас з приготування української страви.
- Опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

6. Самостійна та індивідуальна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання: Підготовка до аудиторних занять – 15/2 год.

Підготовка до контрольних заходів – 18/18 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 27 /60год.

Оформлення звіту про самостійну роботу

Підсумком самостійної роботи вивчення дисципліни «Етнепедагогіка» є складання письмового звіту за темами, вказаними в таблиці.

Захист звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, обумовлені студентом і викладачем

Види самостійної роботи

1. Письмовий звіт за темами, вказаними в таблиці.
2. Психолого-педагогічний портрет майбутнього фахівця.
3. Презентація наукового фільму з етнепедагогіки.
4. Презентація першоджерел.
5. Презентація наукової статті.
6. Написання наукової статті для публікації.
7. Підготовка виступу на студентську конференцію.
8. Участь в олімпіаді з педагогіки.

6.1 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Етнічні відмінності українського виховання	4/7
2	Історія виникнення етноспихології	5/7
3	Особливості виникнення етнічних конфліктів	5/7
4	Етнокультурні відносини та їх особливості	6/7
5	Маргінальна поведінка як форма соціальної адаптації	5/8
6	Архетипи українців	6/7
7	Роль звичаїв і традицій у сімейному вихованні	5/8

8	Релігійні вірування і звичаї	6/8
9	Народна метеорологія	5/7
10	Народні засоби лічби	5/7
11	Сімейні звичаї та традиції	6/7
12	Державні символи	5/7
13	Моральне виховання дітей у сім'ї	5/7
14	Українське народознавство	6/8
15	Українське мистецтво та його вплив на виховання дітей	6/8
	Разом	80/110

6.2. Індивідуальна робота

1. Розробити презентацію «Особливості української етнопедагогіки».

2. Виписати 2-3 приклади, що засвідчують педагогічну мудрість українського народу щодо майбутнього молоді людини.

3. Виписати українські прислів'я і приказки присвячені проблемам навчання, виховання і розвитку дітей.

4. Підготувати тренінг «Моральні цінності української сім'ї»

5. Підготувати презентацію «Народний календар».

6. Скласти порівняльну характеристику козацькій педагогіці та спартанській системі виховання.

7. Підготувати народну гру.

8. Виготовити народний оберіг.

9. Записати по 2-3 приклади малих фольклорних жанрів (колисанки, забавлянки) місцевості де Ви проживаєте.

10. Визначити специфіку малих фольклорних жанрів різних регіонів України.

11. Скласти сценарій української народної казки на новий лад.

12. Підготувати українську обрядову пісню.

13. Підготувати і провести українську народну гру.

14. Підготувати презентації «Народні ремесла», «Український національний одяг», «Вишивка в українській

обрядовості».

15. Підготуватися до проведення майстер-класу з виготовлення писанок.

16. Підготувати і провести майстер-клас з одного виду народного ремесла

17. Записати рецепти народної медицини Вашої місцевості.

18. Записати народні прикмети щодо визначення погоди та прогнозів на урожай.

19. Підготувати презентації за вибором: «Народна іграшка», «Лялька-мотанка», «Національний одяг українців», «українська хата і побут», «Народні обереги», «Символи України», «Українська національна кухня», «Хліб в українській родині».

20. Підготуватися до проведення майстер-класу з виготовлення ляльки-мотанки, ляльки-зерновушки, та ляльки-зільнички.

21. Виписати 2-3 рецепти приготування українських національних страв.

22. Провести майстер-клас з приготування української страви.

23. Опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Етнопедагогіка» використовуються пояснювально-ілюстративні методи використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням: розв'язання проблемних завдань;

- виконання індивідуальних педагогічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- тренінги;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;
- 60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Зал.	сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
30				30						40	100

10. Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	зараховано
82 – 89	зараховано
74 – 81	
64 – 73	
60 – 63	зараховано
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Етнопедагогіка» включає:

1. Конспект лекцій на паперових носіях.
2. Конспект лекцій на електронних носіях.
3. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.
4. Мультимедійні презентації до тем дисципліни «Етнопсихологія та етнопедагогіка».
5. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

12. Рекомендована література

Базова

1. Балагутрак М. Генеза етнопсихології в Україні XIX століття: історико-етнологічний аспект. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2007. 224 с.
2. Павленко В. М., Таглін С. О. Етнопсихологія. К., 1999.
3. Семенів Н. М. Українська етнопсихологія: історія, розвиток, персоналії : монографія. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Ліга-Прес, 2013. 199 с. Бібліогр. : С. 179–198.
4. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 324 с.
5. Лозко Г. Українське народознавство. Видання п'яте, доповнене та перероблене / Гриф МОН України. Тернопіль : Мандрівець, 2014.
6. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедagogіка : навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. 176 с. <http://krempeddoshk.at.ua/load/dodatkova>.
7. Савченко О. В., Співак Л. М. Етнопсихологія. Київ : Каравелла, 2011. 263 с.

Допоміжна

1. Васякович Г. П., Черніков, П. І. Етнопедagogіка і морально-естетичне виховання учнів : методичний посібник. Чернігів : Редакційно-видавничий відділ управління по пресі, 1994. 24 с.
2. Ващенко Г. Виховний ідеал : підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків. Полтава : [б.в.], 1994. 190 с.
3. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: у 2 х книгах. К. : Обереги, 1994. 528 с.
4. Кислашко О. Кислашко Я. Православні свята та народні звичаї. К. : Гамота, 2003. 150 с.
5. Лисенко Н. В., Лаппо, В. В. Етнопедagogіка : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Плай, 2003. 85 с.
6. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедagogіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Суми : ВТД "Унів. кн.", 2005.

174 с.

7. Стельмахович М. Г. Народне дитинознавство. К. : Знання, УРСР, 1991. 48 с.

8. Сявавко Е. І. Українська етнопедагогіка в її історичному розвитку. К. : Наукова думка. 1974. 152 с.

9. Український фольклор. К., 1962.

10. Українські народні пісні: календарно обрядова поезія. К., 1963.

11. Українські народні свята та звичаї. К. : Знання, 1993.

12. Українські народні прислів'я та приказки. К. : Либідь, 1991.

13. Інтернет ресурси

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII.
Дата оновлення: 28.09.2017. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення:
04.10.2021).

2. Мала енциклопедія етнодержавознавства. Національна академія наук України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Під редакцією академіка УАПН Ю. І. Римаренка. - К.: Генеза. Довіра, 1996. URL:
<http://www.twirpx.com/file/2122159/> (дата звернення: 12.11.2021).

3. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75).
URL: http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php (дата звернення:
8.10.2021).

4. Цифровий репозиторій НУВГП. URL:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/> (дата звернення: 12.11.2021).